

הפרויקט הלאומי להערכת תהליכים ותוצאות במערך השיקום הפסיכיאטרי בקהילה

National Outcome Psychiatric Rehabilitation Monitoring Implementation and Research Project

משוב

למסגרת סוג המסגרת: "שם המסגרת"

מבוסס על תשובות השירות וצוות השיקום

פרויקט "מדדי תוצאה" נערך ביוזמת היחידה לשיקום באגף שירותי בריאות הנפש שבמשרד הבריאות, ובשיתוף קרן לזלו נ. טאובר ואוניברסיטת חיפה. מטרת הפרויקט הינה לבחון תהליכים ושינויים בקרב צרכני שירותי השיקום, באמצעות מילוי שאלונים על-ידי צרכני שירות ואנשי צוות, אחת לשנה. במהלך השנה, צרכני השירותים בכל מסגרת שירות מילאו שאלון בתחומים שונים (איכות חיים, תפקוד, ניהול מחלה והחלמה ועוד). במקביל, מולאו שאלונים ע"י אנשי הצוות המלווים אותם. בדו"ח זה מופיע סיכום הממצאים שהתקבלו משאלוני צרכני השירות ואנשי הצוות המלווים, שהשתתפו בפרויקט במהלך השנה האחרונה.

מטרת דו"ח משוב זה היא לספק תמונת מצב אודות צרכני השירות במסגרת על מנת לאפשר לכל הנוגעים בדבר (בהם: צרכנים, אנשי צוות, הנהלה, יזמים, נציגי משרד הבריאות) לזהות מאפיינים וצרכים של צרכני השירות.

תקופת איסוף הנתונים:

- ממילוי שאלון ראשון ועד מילוי שאלון אחרון ע"י צרכני המסגרת: מאי 2016 – ספטמבר 2016
- מספר צרכני שירות שענו על השאלון במהלך איסוף הנתונים: 104
- מספר שאלונים שמולאו ע"י אנשי צוות: 98

תכן העניינים

3.....	תקציר
5.....	רקע ופרטים דמוגרפיים של צרכני השירות שענו על השאלון
6.....	חלק א' - הערכת תחומי חיים ע"י צרכני השירות
6.....	א1. איכות חיים
7.....	א2. מטרות ויעדים
7.....	א3. תפקוד
8.....	א4. בריאות גופנית
9.....	א5. ניהול מחלה והחלמה
9.....	א6. שינויים בחצי השנה האחרונה
10.....	א7. יכולות מיומנויות ותמיכות
11.....	א8. מידת השפעת הסימפטומים על התפקוד
11.....	א9. סיוע פרטני (לשעבר "קרן שיקום")
12.....	חלק ב' - הערכת תחומי חיים ע"י אנשי צוות במסגרת הנותנת שירות
12.....	ב1. איכות חיים
13.....	ב2. מטרות ויעדים
13.....	ב3. תפקוד
14.....	ב4. בריאות גופנית
15.....	ב5. ניהול מחלה והחלמה
15.....	ב6. מידת השפעת הסימפטומים על התפקוד
15.....	ב7. סיוע פרטני (לשעבר "קרן שיקום")
16.....	נספח הגדרות

תקציר

משוב זה מציג את תשובות צרכני השירות במסגרת **סוג המסגרת: "שם המסגרת"**, כפי שהתקבלו מהצרכנים במסגרת, כמו גם את תשובות אנשי צוות השיקום, בתקופת איסוף הנתונים אשר הוגדרה לעיל.

מבנה המשוב:

חלק א' - כולל הצגת הנתונים שנאספו אודות תחומי החיים השונים של צרכני השירות.

חלק ב' - כולל הערכת תחומי החיים של צרכני השירות ע"י אנשי הצוות המלווים אותם.

נספח הגדרות - כולל הגדרות של כלל המושגים המופיעים במשוב (למשל - הגדרת צרכני שירות - מתמודדים), פירוט התחומים המוצגים בשאלון ודרכי מדידתם.

הערה: הנתונים המוצגים כאחוזים מעוגלים על פי כללי אומדן. משום כך, יתכן כי סכימת האחוזים תניב תוצאה של 100 בקירוב ולא 100 במדויק.

אופן הצגת הנתונים:

הנתונים במשוב מוצגים בטבלאות ובתרשימים. העמודות בתרשימים מסודרות בסדר יורד. בצד שמאל נמצאים התחומים בהם דיווחו צרכני השירות שהם מרוצים/ מתפקדים במידה הגבוהה ביותר, ובצד ימין נמצאים התחומים בהם צרכני השירות הכי פחות מרוצים/ מתפקדים.

עיקרי הממצאים:

סולם/הערות	דיווח אנשי הצוות	דיווח הצרכנים	
1 = כלל לא מרוצה 5 = מרוצה מאוד	מגורים	קשר עם בני המשפחה	התחום/ים שדורג/ו כגבוה/ים ביותר
	זוגיות	לימודים	התחום/תחומים שדורג/ו כנמוך/ים ביותר
	2.9	3.0	ממוצע כללי משוקלל
	89 (91%)	90 (87%)	מס'/שיעור הצרכנים שהציבו לעצמם מטרה בשנה האחרונה
	71%	67%	אחוז המטרות שדווח כי הושגו באופן חלקי או מלא
	תעסוקה ובריאות גופנית	בריאות גופנית ותעסוקה	המטרות השכיחות ביותר
1 = כלל לא מתפקד 5 = מתפקד במידה רבה מאוד מספר צרכני השירות שענו על חלק זה = 99	שימוש בשירותים פסיכיאטריים	שימוש בשירותים פסיכיאטריים	התחום/ים שדורג/ו כגבוה/ים ביותר
	תפקוד בלימודים	תפקוד בלימודים	התחום/ים שדורג/ו כנמוך/ים ביותר
	3.5	3.7	ממוצע כללי משוקלל
מספר צרכני השירות שענו על חלק זה = 93	48 (52%)	54 (58%)	מס'/שיעור הצרכנים הסובלים מבעיות בריאותיות הפוגעות בתפקודם לפחות מידי פעם
	עודף משקל (21%)	עודף משקל (34%)	הבעיות העיקריות שדווחו ושכיחותן
	שאלות אלו לא נכללות בשאלון אנשי הצוות	30	מס' הצרכנים שפנו לחדר מיון בעקבות בעיות בריאותיות בשנה האחרונה
		26	מס' הצרכנים שאושפזו בעקבות בעיות בריאותיות בשנה האחרונה
	25	27	מס' הצרכנים המעשנים 10 סיגריות ומעלה ביום

סולם/הערות	דיווח אנשי הצוות	דיווח הצרכנים		
מספר צרכני השירות שענו על חלק זה = 92	24	27	מס' הצרכנים המקבלים את השירות	טיפול שני מטעם סל שיקום
	13	16	מס' הצרכנים המרוצים לפחות במידה בינונית מהשירות	
1 = במידה נמוכה =5 במידה רבה מאוד מספר צרכני השירות שעל על חלק זה = 103	3.7	3.9	ציון ממוצע - ניהול מחלה	ניהול מחלה והחלמה
	2.7	2.7	ציון ממוצע - תמיכות טבעיות	
	4.2	3.7	ציון ממוצע - חומרת המחלה/המגבלה	
	3.5	3.4	ממוצע כללי משוקלל	
מספר צרכני השירות שענו על חלק זה = 98	שאלות אלו לא נכללות בשאלון אנשי הצוות	איכות חיים	התחומים בהם דווח על שינוי משמעותי לטובה	שינויים
		בריאות נפשית	התחומים בהם דווח על שינוי משמעותי לרעה	
		זוגיות (61%)	התחום בו דווח בשיעור הגבוה ביותר (%) על רצון לערוך שינוי	
מספר צרכני השירות שענו על חלק זה = 92	שאלות אלו לא נכללות בשאלון אנשי הצוות	משפחה	התחום בו דווח על מיומנויות גבוהות	מיומנויות ותמיכות
		לימודים	התחום בו דווח על מיומנויות נמוכות	
מספר צרכני השירות שענו על חלק זה = 88		תעסוקה ומשפחה	התחומים בהם דווח על תמיכה/סיוע מקצועי במידה רבה	
		לימודים	התחום בו דווח על תמיכה/סיוע מקצועי במידה נמוכה	
1 = משפיעים במידה רבה =5 לא משפיעים כלל מספר צרכני השירות שענו על חלק זה = 92	3.2	3.2	ממוצע כללי משוקלל	השפעת הסימפטומים
מספר צרכני השירות שענו על חלק זה = 91	2 (2%)	23 (25%)	מס'/שיעור הצרכנים שאינם מכירים את השירות	סיוע פרטני
	36	31	מס' הצרכנים המקבלים את השירות	
	33	28	מס' הצרכנים המרוצים לפחות במידה בינונית מהשירות	

המשוב מוגש ע"י צוות פרויקט "מדדי תוצאה", הפרויקט הלאומי להערכת תהליכים ותוצאות במערך השיקום הפסיכיאטרי בקהילה, בשיתוף משרד הבריאות וקרן לזלו נ. טאובר

רקע ופרטים דמוגרפיים של צרכני השירות שענו על השאלון*

צרכני שירות במסגרת = 104		
		N (%)
מין	נקבה	60 (58%)
	זכר	44 (42%)
גיל	עד 35	25 (25%)
	36-45	20 (20%)
	46-55	20 (20%)
	56-65	29 (29%)
	+65	6 (6%)
מצב משפחתי	רווק/ה	51 (49%)
	נשוי/אה	19 (18%)
	גרוש/ה	31 (30%)
	בזוגיות מעל חצי שנה	0 (0%)
	אלמן	3 (3%)
השכלה	עד 12 שנות לימוד	54 (52%)
	תעודת בגרות	14 (14%)
	לימודים אקדמיים/ תעודת מקצוע	26 (25%)
	אחר	9 (9%)
עיסוקים	עובדים/מתנדבים	53 (53%)
	לומדים	10 (11%)
שכר עבודה	לא מקבל שכר כלל	11 (16%)
	עד 599 ₪	16 (24%)
	בין 600-1200 ₪	11 (16%)
	בין 1201-3000 ₪	18 (27%)
	מעל 3000 ₪	4 (6%)
	לא מעוניין לענות	8 (12%)

* מספר המשיבים לא בהכרח מסתכם למספר הכולל של צרכני השירות במסגרת שענו על השאלון, זאת מכיוון שחלק מהצרכנים לא השיבו על חלק מהשאלות.

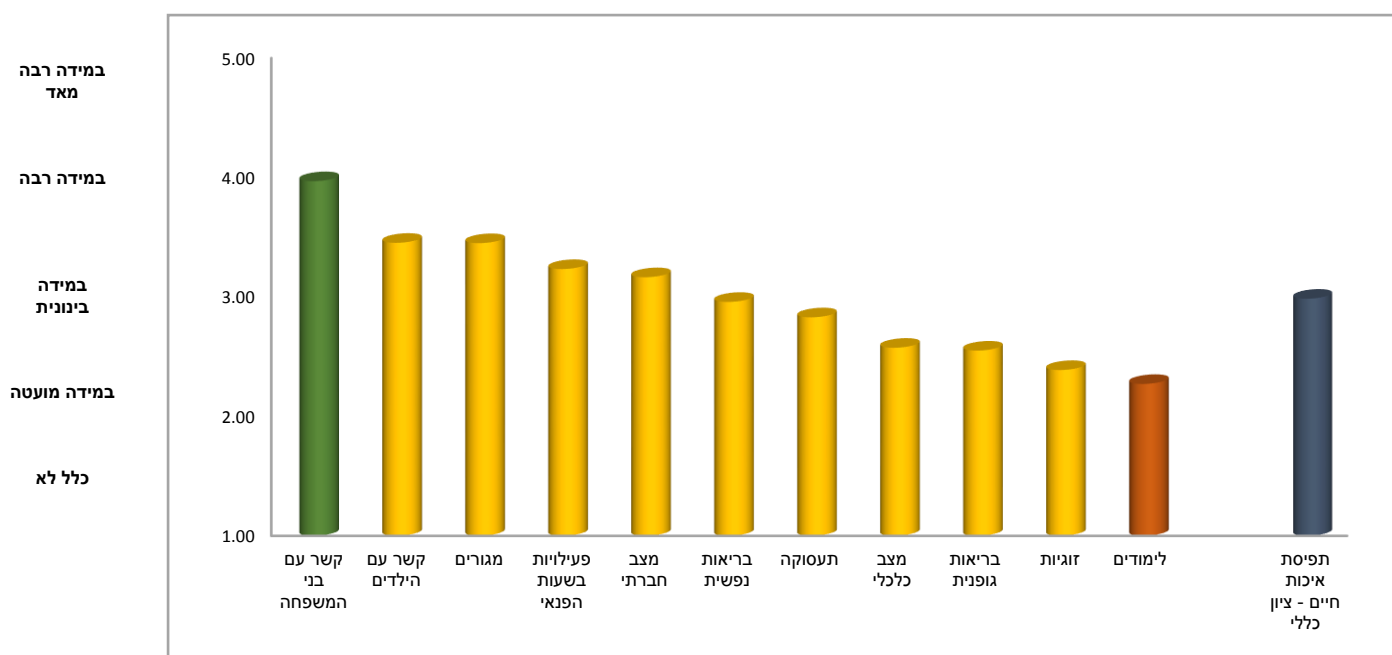
חלק א' - הערכת תחומי חיים ע"י צרכני השירות

בחלק זה מוצגים סיכומי תשובות צרכני השירותים במסגרת, בתחומים השונים שנסקרו: איכות חיים, מטרות ויעדים, תפקוד, בריאות גופנית, ניהול מחלה והחלמה, מיומנויות ותמיכות/ סיוע מקצועי, שינויים, השפעת הסימפטומים הנפשיים על התפקוד, שימוש ושביעות רצון מטיפול שיניים מטעם סל שיקום ושימוש ושביעות רצון משירות סיוע פרטני (לשעבר "קרן שיקום"). מרבית הסיכומים מתבססים על נתוני 104 צרכני שירות אשר מלאו שאלונים (בתחומים המתבססים על תשובותיהם של פחות מ-104 צרכני שירות, מצוין מספר המשיבים).

א.1. איכות חיים

בתרשים הבא מרכזות תשובות צרכני השירות הנוגעות לרמת איכות חייהם בתחומי החיים השונים. כל עמודה בתרשים מייצגת תחום חיים אחד (שם התחום מופיע בתחתית העמודה). הדירוג בתחום זה נע בין: 1 = "מאוד לא מרוצה", לבין 5 = "מרוצה מאוד". **בירוק** - התחום ממנו שביעות הרצון היא הגבוהה ביותר **ובכתום** - התחום ממנו שביעות הרצון היא הנמוכה ביותר.

איכות חיים

מהתרשים עולה כי התחום ממנו הצרכנים הכי מרוצים הוא: קשר עם בני המשפחה. התחום שדורג הכי נמוך הוא: לימודים. הציון הממוצע הכללי שניתן לאיכות החיים הוא: 3.0 מתוך 5.0.

2א. מטרות ויעדים

מכלל צרכני השירות שענו על השאלון, 90 (87%) דיווחו כי יש להם מטרות אותן רצו להשיג במהלך השנה האחרונה. הטבלה הבאה מציגה את התחומים העיקריים* בהם צרכני השירות הציבו לעצמם מטרות בשנה האחרונה, ואת שיעור השגתן. בסה"כ, מכלל המטרות אותן הציבו המשיבים (בכל שאלון ניתן היה לציין עד שתי מטרות), נמצא ש-67% מהמטרות הושגו או הושגו בחלקן.

* בטבלה זו מוצגות המטרות שהוצבו בשכיחות גבוהה בלבד

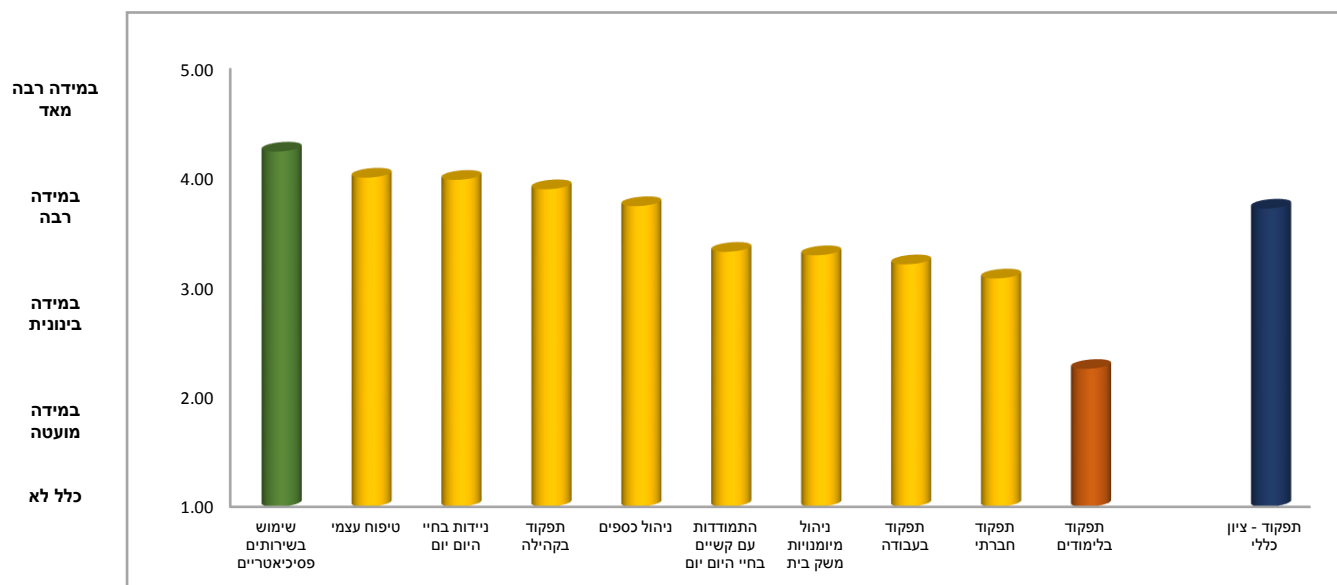
תחום	מספר המטרות שהוצבו בתחום	שיעור המטרות שהושגו במלואן או בחלקן לפי דיווח צרכני השירות
בריאות גופנית	32 מטרות הוצבו בתחום זה	72%
תעסוקה	32 מטרות הוצבו בתחום זה	66%

3א. תפקוד

בתרשים הבא מרוכזות תשובות צרכני השירות אודות רמת תפקודם בחודש האחרון בתחומים השונים. כל עמודה בתרשים מייצגת תחום אחד (שם התחום מופיע בתחתית העמודה). הדירוג בתחום זה נע בין: 1 = "כלל לא מתפקד", לבין 5 = "מתפקד במידה רבה מאוד". **בירוק** - התחום בו דירוג התפקוד הוא הגבוה ביותר **ובכתום** התחום בו דירוג התפקוד הוא הנמוך ביותר.

מספר צרכני השירות שענו על חלק זה = 99

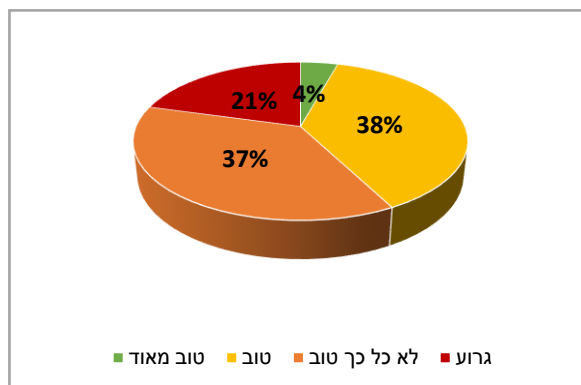
תפקוד

מהתרשים עולה כי התחום בו רמת התפקוד של המשיבים דורגה **כגבוהה** ביותר הוא: שימוש בשירותים פסיכיאטריים. התחום בו רמת התפקוד דורגה **כנמוכה** ביותר הוא: תפקוד בלימודים. הציון הממוצע הכללי שניתן לרמת התפקוד הוא: 3.7 מתוך 5.0.

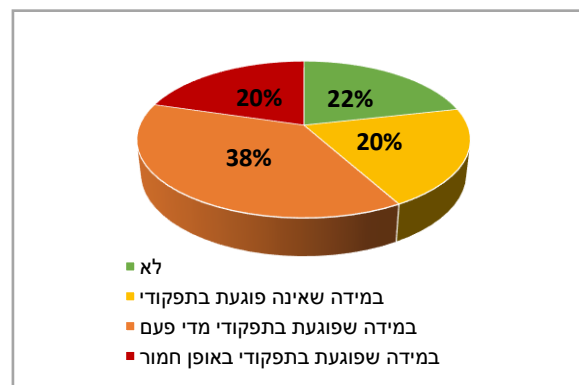
כיצד היית מעריך/ה את מצב בריאותך הגופנית?

מספר צרכני השירות שהשיבו על חלק זה = 92

האם את/ה סובל/ת מבעיות בריאותיות?

מספר צרכני השירות שהשיבו על חלק זה = 93

54 – מצרכני השירות במסגרת ציינו כי הם סובלים מבעיות בריאותיות במידה הפוגעת בתפקודם לפחות מידי פעם.

– הבעיה הגופנית העיקרית שצוינה על ידי צרכני השירות היא: עודף משקל (34%).

להלן תשובות צרכני השירות לגבי מעורבותם, בקידום בריאותם הגופנית בחודש האחרון:

– 46 מצרכני השירות דיווחו כי הם עושים פעילות גופנית לפחות פעם בחודש.

– 47 מצרכני השירות דיווחו כי אינם עושים פעילות גופנית כלל.

– 62 מצרכני השירות דיווחו כי הם מקפידים על תזונה בריאה לעיתים רחוקות עד תמיד.

– 26 מצרכני השירות דיווחו כי אינם מקפידים על תזונה בריאה כלל.

ביקורי רופאים, מיון ואשפוזים (בעקבות בעיות בריאות גופניות):

– 72 מצרכני השירות דיווחו כי פנו בשנה האחרונה לרופאים בעקבות בעיות גופניות.

– 30 מצרכני השירות דיווחו כי פנו בשנה האחרונה לחדר מיון בעקבות בעיות בריאות גופניות.

– 26 מצרכני השירות דיווחו כי אושפזו בשנה האחרונה בעקבות בעיות בריאות גופניות.

עישון:

– 60 מצרכני השירות על פי דיווח הצרכנים אינם מעשנים.

– 27 מצרכני השירות מעשנים 10 סיגריות ומעלה ביום.

טיפול שיניים מטעם סל שיקום:

– 49 מצרכני השירות דיווחו כי הם זקוקים לטיפול שיניים.

– 27 מצרכני השירות דיווחו כי הם מקבלים טיפול שיניים מטעם סל שיקום. מתוכם, 16 (59%) דיווחו כי הם מרוצים מהשירות לפחות במידה בינונית.

א.5. ניהול מחלה והחלמה

מספר צרכני השירות שענו על חלק זה = 103

הציון הממוצע הכללי שהתקבל במסגרת זו עבור **המדד הכללי "ניהול מחלה והחלמה"** הוא: 3.4 מתוך 5.0.

– **ניהול מחלה** - סעיף זה מורכב מתשובות הצרכנים אודות הידע שלהם לגבי המגבלה/ המחלה הנפשית עמה הם מתמודדים, דרכי ההתמודדות שלהם עמה ושימוש יעיל בטיפול תרופתי בעת הצורך.

הציון הממוצע הכללי שהתקבל במסגרת זו הוא: 3.9 מתוך 5.

– **תמיכות טבעיות** - סעיף זה מורכב מדיווח הצרכנים אודות מעורבותם של אחרים משמעותיים בחייהם.

הציון הממוצע הכללי שהתקבל במסגרת זו הוא: 2.7 מתוך 5.

– **חומרת המגבלה/ המחלה** - בסעיף זה מוצגות תשובות הצרכנים אודות החרפת תסמיני המגבלה/ המחלה הנפשית ו/ או צורך באשפוז בבית חולים לבריאות הנפש.

הציון הממוצע הכללי שהתקבל במסגרת זו הוא: 3.7 מתוך 5.

א.6. שינויים בחצי השנה האחרונה

בטבלה הבאה מסוכמות תשובות צרכני השירות אודות שינויים שלדעתם חלו בחצי השנה האחרונה בתחומים שונים בחייהם.

מספר צרכני השירות שענו על חלק זה = 98

תחום	שינוי לרעה	ללא שינוי	שינוי לטובה
תעסוקה	11%	63%	27%
חברה	7%	63%	30%
זוגיות	6%	82%	12%
משפחה	5%	68%	27%
איכות חיים	9%	52%	39%
לימודים	1%	88%	11%
בריאות נפשית	20%	41%	39%
תפקוד	15%	58%	27%

התחום בו אחוז גבוה מצרכני השירות דיווחו על שיפור במצבם הוא: איכות חיים.

התחום בו אחוז גבוה מצרכני השירות דיווחו על שינוי לרעה במצבם הוא: בריאות נפשית.

התחום בו דווח בשיעור הגבוה ביותר על רצון לעשות שינוי הוא: זוגיות (61%).

א.7. יכולות מיומנויות ותמיכות

1. **מיומנות (כלים)** – היכולת והאפשרות לבצע פעולות מסוימות, המקדמות את האדם לעבר התוצאה הרצויה לו. הטבלה הבאה מפרטת את רמת המיומנות של צרכני המסגרת, בתחומי חיים שונים, על פי דיווחם בשאלון.

מספר צרכני השירות שענו על חלק זה = 92

תחום	אין לי מיומנויות – מיומנויות נמוכות	מיומנויות בינוניות	מיומנויות גבוהות
תעסוקה	22%	28%	50%
חברה	28%	27%	45%
זוגיות	36%	30%	34%
משפחה	22%	26%	52%
לימודים	37%	21%	42%

התחום בו דווח בשיעור הגבוה ביותר על מיומנויות גבוהות הוא: משפחה.

התחום בו דווח בשיעור הגבוה ביותר על מיומנויות נמוכות/העדר מיומנויות הוא: לימודים.

2. **תמיכה מקצועית/הכוונת צוות השיקום** – המידה בה הצרכנים מקבלים תמיכה וסיוע (על פי דיווחם), בהשגת יעדים בתחומי חיים שונים, מאנשי הצוות המלווים אותם.

מספר צרכני השירות שענו על חלק זה = 88

תחום	אין לי תמיכה/סיוע מקצועי	יש לי תמיכה במידה מועטה/בינונית	יש לי תמיכה במידה רבה/רבה מאוד
תעסוקה	21%	28%	51%
חברתי	32%	27%	42%
זוגיות	37%	32%	32%
משפחה	34%	16%	51%
לימודים	46%	19%	35%

התחומים בהם דווח בשיעור הגבוה ביותר על קבלת תמיכה/סיוע מקצועי הם: תעסוקה ומשפחה

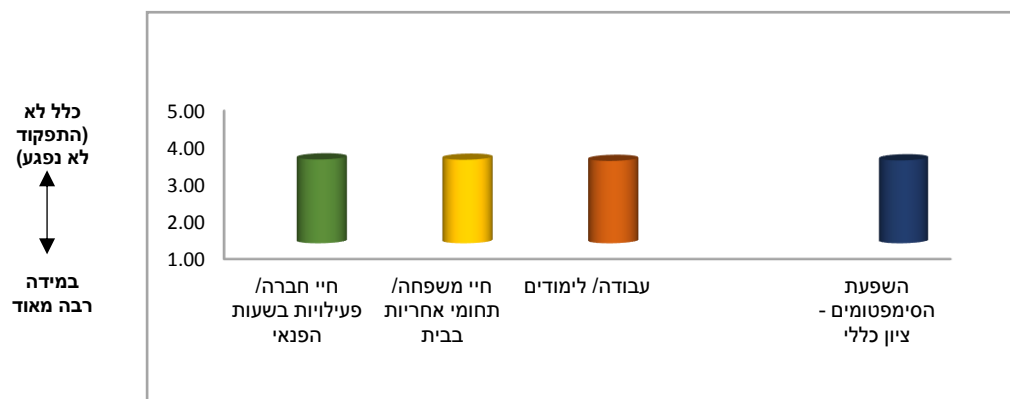
התחום בו דווח בשיעור הגבוה ביותר על העדר תמיכה/סיוע מקצועי הוא: לימודים.

א8. מידת השפעת הסימפטומים על התפקוד

בתחום זה התבקשו צרכני השירות לדרג באיזו מידה הסימפטומים של המחלה/ המגבלה הנפשית השפיעו על תפקודם בתחומים שונים, בחודש האחרון. הדירוג בתחום זה הפוך לדירוג שמופיע בשאלון עצמו ונע בין 1 = "במידה רבה מאוד", ל 5 = "בכלל לא". **בירוק** - התחום בו השפעת הסימפטומים על התפקוד היא הנמוכה ביותר **ובכתום** התחום בו השפעת הסימפטומים על התפקוד היא הגבוהה ביותר.

מספר צרכני השירות שענו על חלק זה = 92

מידת השפעת הסימפטומים על התפקוד

הציון הממוצע הכללי שניתן למידת השפעת הסימפטומים על התפקוד הוא: 3.2 מתוך 5.0 (1 = הסימפטומים משפיעים במידה רבה, 5 = הסימפטומים לא משפיעים כלל)

א9. סיוע פרטני (לשעבר "קרן שיקום")

מספר צרכני השירות שענו על חלק זה = 91

23 מצרכני השירות (25%) דיווחו כי אינם מכירים את השירות. **31** (34%) צרכנים דיווחו כי פנו לקבלת סיוע פרטני. מתוכם, **28** (90%) צרכנים דיווחו כי הם מרוצים מהשירות לפחות במידה בינונית.

חלק ב'- הערכת תחומי חיים ע"י אנשי צוות במסגרת הנותנת שירות

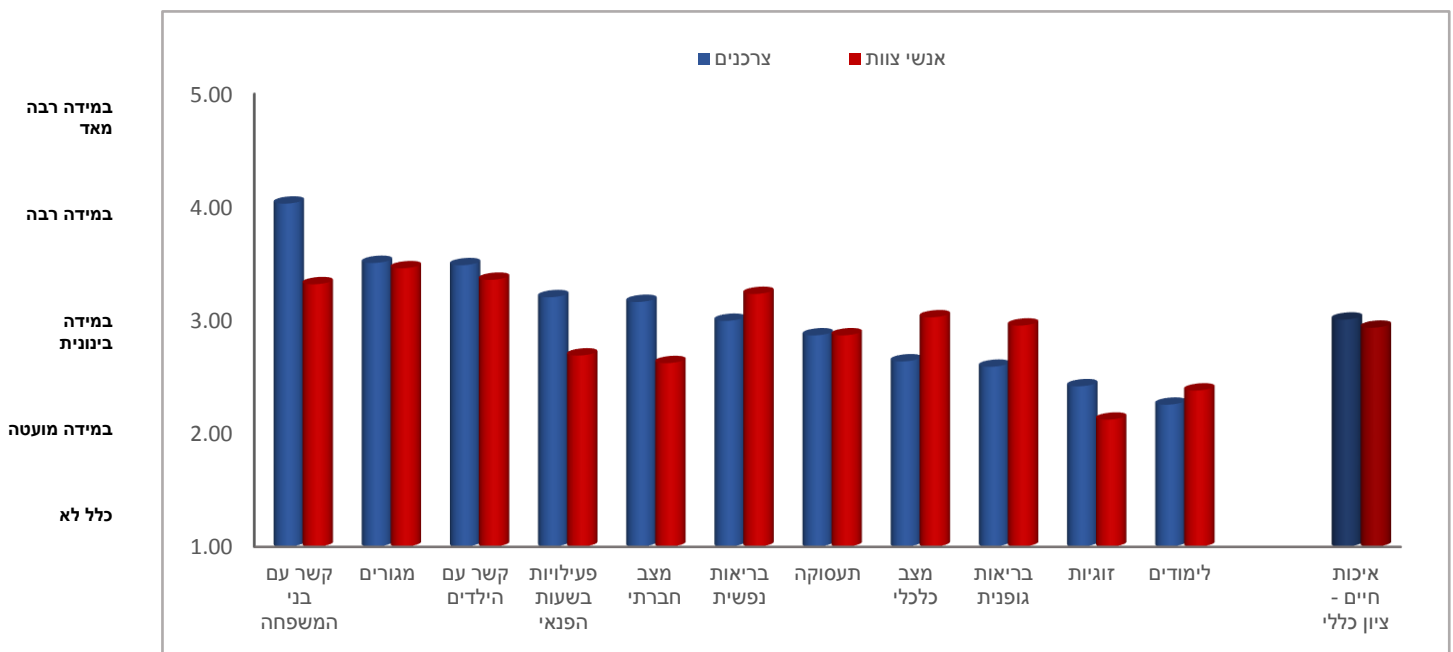
שאלוני אנשי צוות: 98 שאלונים מולאו ע"י אנשי הצוות אודות צרכני השירות. בחלק זה של המשוב, מוצג סיכום של תשובות אנשי הצוות (מיוצגות ע"י העמודות בצבע **אדום**), לצד סיכום תשובות של 98 צרכני שירות שהוערכו ע"י אנשי הצוות (מיוצגות ע"י העמודות בצבע **כחול**).

בפרק זה נכללים נתוני צרכנים עבורם התקבל שאלון איש צוות בלבד. משום כך, ייתכן כי הערכות צרכני השירות המוצגות שונות מההערכות שהוצגו בפרק א' עבור אותם תחומים.

ב1. איכות חיים

בתרשים הבא מרוכזות תשובות אנשי הצוות (**באדום**) לצד תשובות צרכני השירות (**בכחול**) אודות דיווחם על איכות חיי צרכני השירות בתחומי החיים השונים. כל עמודה בתרשים מייצגת תחום חיים אחד (שם התחום מופיע בתחתית העמודה). הדירוג בתחום זה נע בין: 1 = "נמוכה מאד" לבין 5 = "גבוהה מאד".

איכות חיים

מתרשים זה עולה כי אנשי הצוות העריכו את איכות החיים של צרכני השירות **כגבוהה** ביותר בתחום: מגורים, ו**כנמוכה** ביותר בתחום: זוגיות. הציון הממוצע הכללי שניתן לאיכות החיים ע"י צרכני השירות הוא: 3.0, והציון הממוצע הכללי שניתן לתחום זה ע"י אנשי הצוות הוא: 2.9 (מתוך 5.0).

ב2. מטרות ויעדים

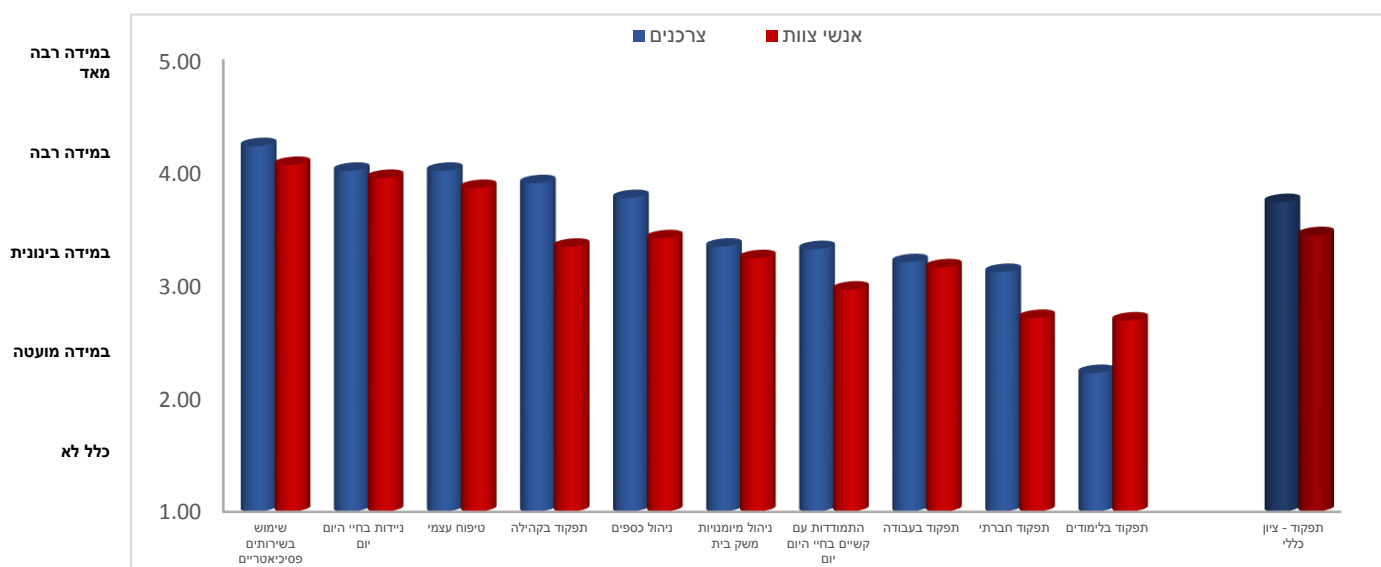
89 מאנשי הצוות (91%) דיווחו כי צרכני השירות הציבו לעצמם מטרות/תכניות בשנה האחרונה. ב-71% מהאזכורים של המטרות (בכל שאלון ניתן היה לציין עד שתי מטרות), ציינו אנשי הצוות כי המטרות שהוצבו ע"י צרכני השירות הושגו או הושגו בחלקן. בטבלה הבאה מוצגים התחומים העיקריים בהם הצרכנים הציבו לעצמם מטרות (על פי דיווח אנשי הצוות) וכן המידה בה מטרות אלו הושגו. בנוסף, מוצגים אותם נתונים על פי דיווח צרכני השירות.

תחום	מספר המטרות שהוצבו בתחום	שיעור המטרות שהושגו במלואן או בחלקן
אנשי צוות	תעסוקה 43 מטרות הוצבו בתחום זה	70%
	בריאות גופנית 23 מטרות הוצבו בתחום זה	61%
צרכני שירות	בריאות גופנית 30 מטרות הוצבו בתחום זה	70%
	תעסוקה 29 מטרות הוצבו בתחום זה	66%

ב3. תפקוד

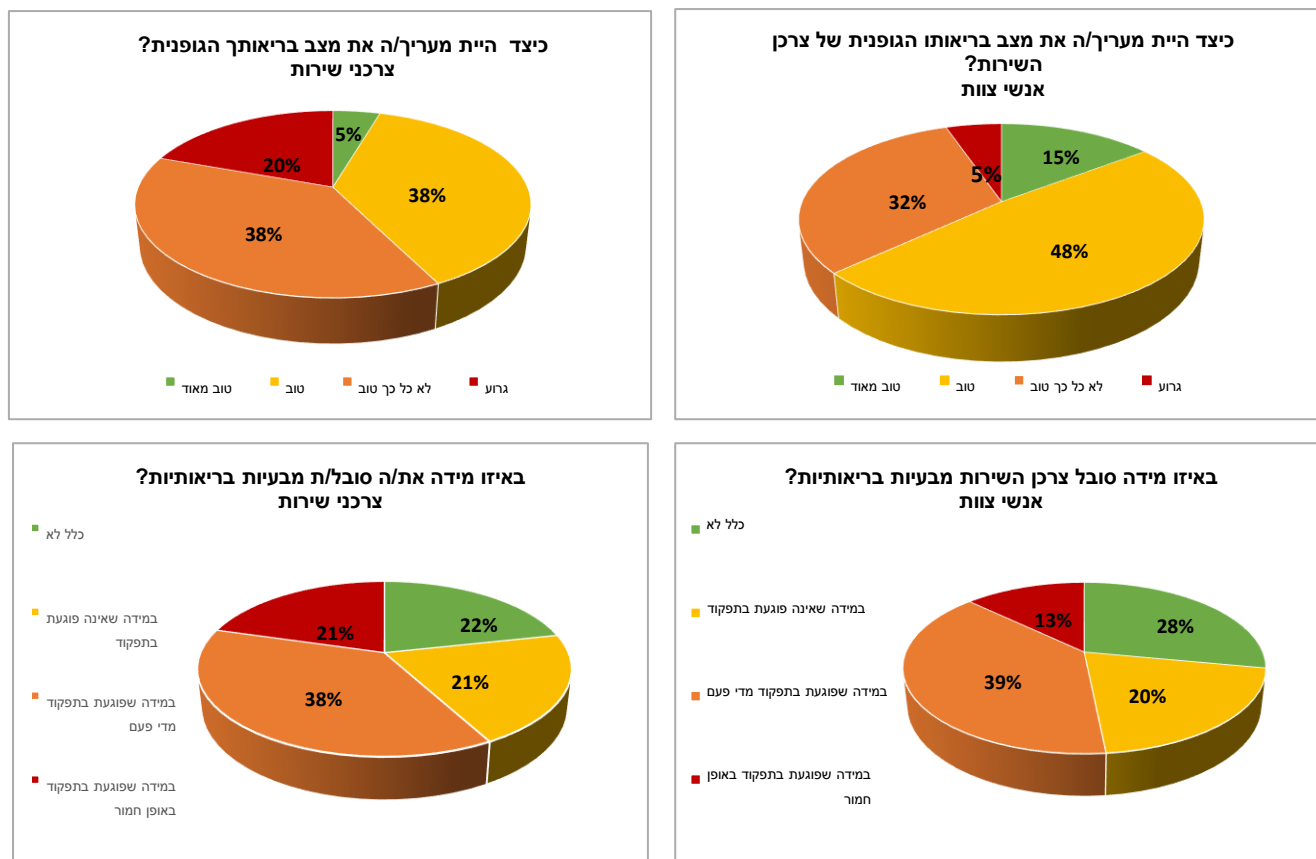
בתרשים הבא מרוכזות תשובות אנשי הצוות (**באדום**), לצד תשובות צרכני השירות (**בכחול**), לגבי רמת התפקוד של הצרכנים בחודש האחרון בתחומים שונים (שם התחום מופיע בתחתית העמודה). הדירוג בתחום זה נע בין: 1 = "כלל לא מתפקד" לבין 5 = "מצליח לתפקד במידה רבה מאד".

תפקוד

מתרשים זה עולה כי אנשי הצוות דירגו את רמת תפקודם של צרכני השירות **כגבוהה** ביותר בתחום: שימוש בשירותים פסיכיאטריים, ו**כנמוכה** ביותר בתחום: תפקוד בלימודים. הציון הממוצע הכללי שניתן לרמת התפקוד ע"י צרכני השירות הוא: 3.7, והציון הממוצע שניתן לתחום זה ע"י אנשי הצוות הוא: 3.5 (מתוך 5.0).

4. בריאות גופנית

- על פי דיווח אנשי הצוות, 48 מצרכני השירות סובלים מבעיות בריאותיות במידה הפוגעת בתפקודם לפחות מדי פעם.
- הבעיה הגופנית העיקרית ממנה סובלים צרכני השירות (על פי דיווח אנשי הצוות) היא: עודף משקל (21%).

- 27 מאנשי הצוות ציינו כי בחודש האחרון הצרכנים עושים פעילות גופנית לפחות פעם בחודש.
- 59 מאנשי הצוות ציינו כי הצרכנים אין עושים פעילות גופנית.
- 46 מאנשי הצוות ציינו כי הצרכנים מקפידים על תזונה בריאה לעיתים רחוקות עד תמיד.
- 39 מאנשי הצוות ציינו כי הצרכנים אין מקפידים על תזונה בריאה.

עישון:

- 63 מאנשי הצוות ציינו כי הצרכנים אין מעשנים.
- 25 מאנשי הצוות ציינו כי הצרכנים מעשנים מעל ל-10 סיגריות ביום.

טיפול שיניים מטעם סל שיקום:

- 34 מאנשי הצוות ציינו כי הצרכנים זקוקים לטיפול שיניים.
- 24 מאנשי הצוות ציינו כי הצרכנים מקבלים טיפולי שיניים מטעם סל שיקום. מתוכם, 13 ציינו כי הצרכנים מרוצים משירות זה לפחות במידה בינונית.

ב5. ניהול מחלה והחלמה

הציון הממוצע הכללי שניתן עבור **המדד הכללי "ניהול מחלה והחלמה"** ע"י אנשי הצוות הוא: 3.5 מתוך 5.

– **ניהול מחלה** - סעיף זה מורכב מתשובות אנשי הצוות למידה בה מחזיקים הצרכנים לדעתם בידע אודות המגבלה/ המחלה הנפשית, דרכי ההתמודדות שלהם עמה ושימוש יעיל בטיפול תרופתי בעת הצורך.

הציון הממוצע הכללי שניתן לתחום זה ע"י אנשי הצוות הוא: 3.7 מתוך 5.

– **תמיכות טבעיות** - סעיף זה מורכב מדיווח אנשי הצוות אודות מעורבותם של אחרים משמעותיים בחיי הצרכנים.

הציון הממוצע הכללי שניתן לתחום זה ע"י אנשי הצוות הוא: 2.7 מתוך 5.

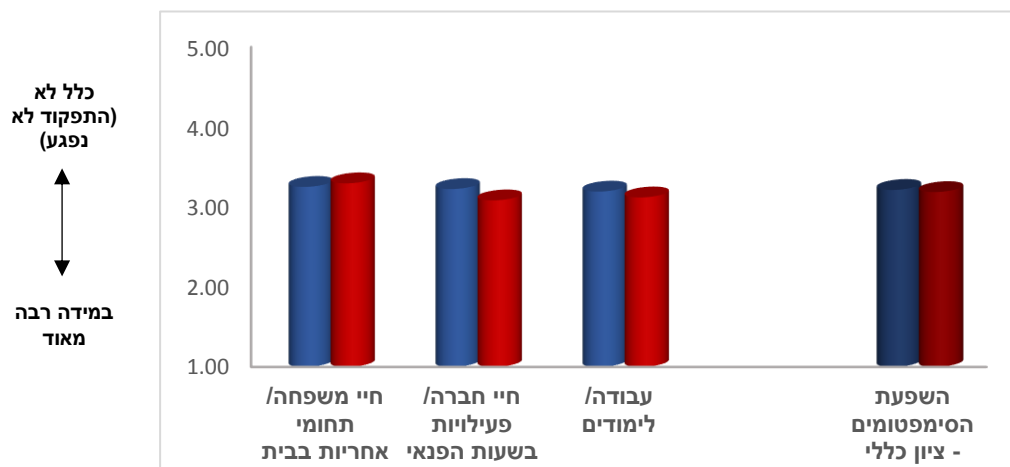
– **חומרת המגבלה/המחלה** - סעיף זה מורכב מדיווחי אנשי הצוות אודות החרפת תסמיני המגבלה/ המחלה הנפשית ו/ או צורך באשפוז בבית חולים לבריאות הנפש.

הציון הממוצע הכללי שניתן לתחום זה ע"י אנשי הצוות הוא: 4.2 מתוך 5.

ב6. מידת השפעת הסימפטומים על התפקוד

בתרשים הבא מוצגים דירוגים של אנשי הצוות (**באדום**), לצד דירוגים של צרכני השירות (**בכחול**), אודות מידת השפעתם של הסימפטומים של המחלה/ המגבלה הנפשית על תפקוד הצרכנים בתחומים שונים בחודש האחרון. הדירוג בתחום זה הפוך לדירוג שמופיע בשאלון עצמו ונע בין 1 = "במידה רבה מאוד" ל 5 = "כלל לא". כלומר, ציונים גבוהים בתרשים זה מציינים היעדר השפעה על התפקוד.

מידת השפעת הסימפטומים על התפקוד

הציון הממוצע הכללי שניתן למידת השפעת הסימפטומים על התפקוד ע"י צרכני השירות הוא: 3.2 והציון הממוצע שניתן לתחום זה ע"י אנשי הצוות הוא: 3.2 (מתוך 5.0).

ב7. סיוע פרטני (לשעבר "קרן שיקום")

ע"פ דיווחי אנשי הצוות: 2 צרכנים אינם מכירים את השירות. 36 (37%) צרכנים מקבלים את השירות. מבין הצרכנים המקבלים את השירות, 33 צרכנים מרוצים מהשירות לפחות במידה בינונית.

צרכן שירות: אדם המתמודד עם מגבלה נפשית ומקבל שירות באחד או יותר משירותי השיקום בקהילה, הכלולים ב"סל השיקום" של משרד הבריאות. צרכני שירות נקראים גם: משתקמים, מתמודדים, דיירים (במסגרות דיור), עובדים (במסגרות תעסוקה), חברים (במסגרות חברתיות/מועדונים), תלמידים/סטודנטים (במסגרות השכלה) ועוד.

אנשי צוות: איש צוות באחד משירותי השיקום בקהילה הכלולים ב"סל השיקום", המלווה באופן שוטף צרכן שירות אחד לפחות בתהליך השיקום שלו. ההגדרה מתייחסת הן לנותני שירות שהם אנשי מקצוע (לדוג', עובדים סוציאליים, מרפאים בעיסוק, בוגרי החוג לבריאות נפש קהילתית ועוד) והן לנותני שירות ללא הכשרה מקצועית (לדוג' מדריכים, חונכים).

התחומים הנכללים בשאלון

איכות חיים: איכות חיים מהווה מדד מרכזי בהערכת תהליך השיקום של צרכני שירות, המתייחס לרמת שביעות רצונו של צרכן השירות מתחומים עיקריים בחייו. בפרויקט הנוכחי, תחומים אילו כוללים -תעסוקה (כולל התנדבות); מצב כלכלי; חברה; משפחה; זוגיות, הורות, פנאי; בריאות נפשית; בריאות גופנית; מגורים ולימודים. השאלון מבוסס על כלי קיים¹ וכולל 11 פריטים. הגרסה העברית הנוכחית של השאלון נמצאה כבעלת מהימנות פנימית טובה ($Cronbach's \alpha = .78$).

מטרות ויעדים: הצבת מטרות אישיות (או יעדים / תכניות) וחתימה להשגתן מהווה חלק חשוב מהתקדמותו של צרכן השירות בתהליך ההחלמה והשיקום. צרכני השירות נשאלו האם הציבו לעצמם מטרה בשנה האחרונה ובאיזה תחום בחיים (לדוג', התחום החברתי), וכן באיזו מידה הושגה המטרה. הכלי עבר אדפטציה ע"י צוות הפרויקט על בסיס שאלון קיים², וכולל שלושה פריטים.

תפקוד: אנשים בעלי מגבלה נפשית מתקשים לעיתים לתפקד בחיי היומיום, ואחת ממטרותיהם של שירותי השיקום היא סיוע לאדם לחזור או להגיע לתפקוד עצמאי עד כמה שניתן. התפקוד בתחומים שונים הוערך ע"י צרכני השירות לפי הפירוט הבא: מיומנויות משק הבית; ניהול כספים; נייחות בחיי היומיום; תפקוד חברתי; התמודדות עם קשיים בחיי היומיום; תפקוד בלימודים; ותפקוד בעבודה, תוך התבססות על שני סולמות (חיי יומיום ויחסים עם אחרים; ותפקוד במסגרת תפקיד) שנלקחו משאלון קיים³. פריטים המעריכים תפקוד בתחומים טיפוח עצמי ותפקוד בקהילה נבנו בהתבסס על שאלון נוסף⁴. הפריט המעריך תפקוד בתחום השימוש בשירותים פסיכיאטריים נבנה על ידי צוות הפרויקט, בהתבסס על הספרות האקדמית העדכנית בתחום⁵. הגרסה העברית הנוכחית נמצאה כבעלת מהימנות טובה ($Cronbach's \alpha = .78$).

¹ Manchester Short Assessment of Quality of Life [MANSA] (Priebe, Huxley, Knight & Evans, 1999)

² Goal Attainment Scale. Kiresuk & Sherman, 1968; Kiresuk, Smith & Cardillo, 1994

³ Behavior and Symptom Identification Scale (BASIS-32). Eisen et al., 1999

⁴ Role Functioning Scale. Goodman et al., 1993

⁵ e.g., Onken et al., 2007

ניהול מחלה והחלמה: החלמה תהליך היא אישי וייחודי של האדם המתמודד עם קושי/ מגבלה נפשית. התהליך כולל היכרות מחודשת עם העצמי, התפתחות, צמיחה אישית ומציאת משמעויות בחיים, גם בנוכחותם של סימפטומים נפשיים. כלי זה נמצא כבעל מהימנות בינונית (Cronbach's $\alpha=.58$)

שינויים בתחומי חיים: תהליכי השיקום וההחלמה כוללים לעיתים קרובות שינויים חיוביים ושליילים בחיים. הערכת השינויים שחלו בחיי המתמודד נמדדה באמצעות כלי שנבנה לצורך מחקר זה, ומתייחס לחמישה תחומי חיים: איכות חיים; תפקוד; תהליך ההחלמה; בריאות גופנית ובריאות נפשית. כלי זה נמצא כבעל מהימנות טובה ($\alpha=.79$).

בריאות גופנית: לאנשים עם מגבלה או מחלה נפשית ישנה נטייה גם לבריאות גופנית ירודה יותר. לצורך פרויקט זה נבנה כלי ע"י צוות הפרויקט, בהתבסס על ממצאי מחקרים⁶ בנוגע לבריאותם הגופנית של אנשים הסובלים ממחלות נפשיות, ע"פ הפירוט הבא: המידה בה המתמודד סובל מבעיות גופניות, המידה בה הבעיות הגופניות משפיעות על התפקוד היום-יומי של המתמודד, מידת השימוש בשירותים רפואיים בעת הצורך, המידה בה המתמודד פועל לקידום בריאותו (דוגמת פעילות גופנית) וכן מידת קיומם של הרגלים המזיקים לבריאות (דוגמת עישון). כלי זה נמצא כבעל מהימנות בינונית (Cronbach's $\alpha=.56$).

השפעת התסמינים על התפקוד: חלק משמעותי בתהליך ההחלמה הינו ההתמודדות עם המגבלות שגורמים התסמינים. אנשים רבים עם מגבלה נפשית מוצאים כי הסימפטומים מפריעים לתפקוד בתחומים שונים בחייהם. למדידת ההשפעה על התפקוד בתחומים עבודה/לימודים; חברה/פנאי; ומשפחה/בית, נעשה שימוש בכלי סטנדרטי בעל מהימנות ותוקף גבוהים⁷. הגרסה העברית הנוכחית נמצאה כבעלת מהימנות פנימית טובה (Cronbach's $\alpha=.83$).

מדדים להצגת נתונים:

הצגת הנתונים של כלל המדדים במשוב זה היא לפי ממוצעים (ממוצע של תשובות כלל צרכני השירות לכל פריט בשאלון, ממוצע כללי לתחום הנמדד (למשל: איכות חיים) ושכיחויות באחוזים).

⁶ Roberts & Baily's, 2011

⁷ Sheehan Disability Scale – SDS. Sheehan, 1983; Sheehan & Sheehan, 2008